

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

Ζεΐδωρος, 3/10/2014

Σεβασμιώτατε,

Votre Excellence, Ambassadeur de la Suisse,

Κύριε Αντιπεριφερειάρχα

Τέως Υπουργέ Ναυτιλίας – Τέως Δήμαρχε Κυθήρων

Dear Members of the Research Team,

Honorable Chief Executive Officer of Hublot,

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη

Αξιότιμοι κ. εκπρόσωποι του Ομίλου ΟΤΕ-COSMOTE

Αξιότιμοι Εκπρόσωποι του Υπουργείου Πολιτισμού και των Υπηρεσιών του

Κύριε Διευθυντά του πρώτου Μουσείου της Χώρας, του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου

Υψηλοί Προσκεκλημένοι

Εκπρόσωποι των Ελληνικών και Διεθνών Μέσων Ενημέρωσης

Κυρίες και Κύριοι

Σας καλωσορίζω στο Τσιρίγο.

Bienvenue à Cythère.

I welcome you in Kythera

Το 2014 εντυπώνεται ανεξίτηλα στη μνήμη της επιστημονικής κοινότητας ως έτος της Ελλάδας, έτος κατά το οποίο η αρχαιολογική έρευνα αποκαλύπτει τα καλά έως σήμερα κρυμμένα μυστικά της ελληνικής αρχαιότητας, της κοιτίδας του Δυτικού Πολιτισμού και της Παγκόσμιας Σκέψης.

Ξεκινώντας από τα σπουδαία ευρήματα του Τύμβου της Αμφιπόλεως, τα θαύματα των προγόνων μας οδηγούν σήμερα τα βήματα της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας στο νησί των Αντικυθήρων και στον αφιλόξενο βυθό της θάλασσάς τους,

απ' όπου πριν από 113 χρόνια ανελκύστηκαν ορισμένοι από τους πιο θαυμάσιους αρχαιολογικούς θησαυρούς του κόσμου ολόκληρου. Οδηγούν σήμερα τα βήματά μας εδώ ο Έφηβος και ο Φιλόσοφος των Αντικυθήρων και μας καλούν σε μία νοητή συνάντηση μαζί τους, σε μία συνεύρεση μνήμης, νοσταλγίας, ιστορίας αλλά και ελπίδας για το παρόν και κυρίως για το μέλλον της πατρίδας μας.

Κυρίως, όμως, οδηγεί σήμερα τα βήματά μας στο νησί των Αντικυθήρων ο μοναδικός παγκοσμίως Μηχανισμός, προκειμένου να ανακαλύψουμε την πλήρη ιστορική του πορεία και εξέλιξη και έτσι να προσθέσουμε πολλούς λίθους στο οικοδόμημα της παγκόσμιας σκέψης και επιστήμης, της ιστορίας και εξέλιξης της ανθρώπινης νόησης.

Κάθε φορά που βρισκόμαστε μπροστά στο Μηχανισμό των Αντικυθήρων, διαισθανόμαστε πόσο μικροί και λίγοι μπορεί να είμαστε συγκρινόμενοι με τους αρχαίους προγόνους μας. Κάθε φορά που η επιστημονική κοινότητα ανακοινώνει τις εξελίξεις γύρω από το Μηχανισμό και την έρευνά του αποδεικνύεται ότι τελικά στην περίοδο της Ελληνικής Αρχαιότητας συνέβη όντως μία επανάσταση: στη σκέψη, το λόγο, την ποίηση, τη γλυπτική, την αρχιτεκτονική αλλά και την επιστήμη και την τεχνολογία.

Dear friends,

As we stand before the unique object known to the world as the «Antikythera Mechanism», our thoughts travel to ancient Greece, our knowledge about the ancient Greek science becomes deeper, our faith about the achievements made by them becomes stronger. I am sure that we are all wondering right now: were the Greeks the father-nation only for theater, poetry, philosophy or mathematics? Were they good only in theory? Of course not. Have they contributed to the world history of science and technology as well? Absolutely yes. The technological experience and research of the ancient Greeks is proved to be extremely innovative. This is the true and right message that the Antikythera Mechanism gives to us nowadays.

Σε λίγες μέρες το νησί των Αντικυθήρων θα επανέλθει στους γνώριμους ερημικούς ρυθμούς του. Οι λιγοστοί και ηρωικοί κάτοικοί του θα συνεχίσουν τον δύσκολο και τραχύ βίο τους όπως έκαναν μέχρι σήμερα, υπομένοντας καρτερικά τις δυσκολίες του χειμώνα και αναμένοντας τους λιγοστούς επισκέπτες του καλοκαιριού που θα δώσουν ζωή στο νησί για λίγες μόνο μέρες. Και από τον επόμενο Σεπτέμβρη πάλι η ίδια εικόνα.

Εάν θέλουμε πράγματι να προσφέρουμε υπηρεσίες στον τόπο αυτό, δεν πρέπει να αρκεστούμε μόνο στην ενάλια έρευνα αλλά να πάμε ένα βήμα παραπέρα. Να κάνουμε κάτι για το νησί αυτό, να δώσουμε ελπίδα στους ηρωικούς κατοίκους του, να προσπαθήσουμε όλοι – Κράτος και ιδιώτες – ούτως ώστε να υπάρξει διάχυση αυτής της δημοσιότητας και του μεγάλου προϋπολογισμού της έρευνας πάνω στο νησί των Αντικυθήρων. Εάν η ενάλια έρευνα αποδώσει τα οφέλη της μόνο στο βυθό των Αντικυθήρων και όχι στο ίδιο το νησί και τους κατοίκους του, τότε θα παραμείνει ελλιπής. Και θα είναι ειλικρινά κρίμα σε λίγα μόλις χρόνια από σήμερα που οι 19 μόνιμοι κάτοικοι των Αντικυθήρων θα έχουν απέλθει ή αποχωρήσει, να ανακοινώνουμε με θλίψη την ερήμωση του νησιού και τη μετατροπή του σε ακόμη μία ακατοίκητη βραχονησίδα με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Αλήθεια, πως θα συνεχίσουμε τα επόμενα χρόνια τις ενάλιες έρευνες όταν τα Αντικύθηρα δεν έχουν γιατρό, επαρκή συγκοινωνία και βασικές κοινωνικές παροχές; Πώς θα ανελκύσουμε την τέχνη από το βάθος της θάλασσας εάν ξεχάσουμε να υπηρετούμε τον κατασκευαστή της, δηλαδή τον ίδιο τον άνθρωπο; Τα ερωτήματα ρητορικά, οι απαντήσεις όμως πρέπει να είναι άμεσες και υπαρκτές.

Υψηλοί προσκεκλημένοι, κυρίες και κύριοι,

Η ανέλκυση του Ναυαγίου των Αντικυθήρων το 1901 μας διδάσκει πολλά. Σας καλώ όλες και όλους να παραδειγματιστούμε απόψε μόνο από ένα: από τη ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ εκείνων που πρωτοείδαν το χέρι του Εφήβου στο βυθό, που πρωτοαντίκρισαν ύστερα από 2.000 χρόνια το βαθυστόχαστο βλέμμα του Φιλοσόφου. Να μιμηθούμε το παράδειγμα των Συμιακών δυτών που προτίμησαν να ενημερώσουν τις Αρχές για την ανακάλυψή τους, παρά να καρπωθούν τους ανεκτίμητους θησαυρούς για προσωπικό όφελος. Να παραδειγματιστούμε από εκείνων τη στάση θέτοντας το ΕΜΕΙΣ μπροστά από το ΕΓΩ, βάζοντας την εξυπηρέτηση του εθνικού και δημοσίου συμφέροντος πέρα και πάνω από ο,τιδήποτε άλλο.

Επιτρέψτε μου να κλείσω διαβάζοντας ένα μικρό συγκινητικό και γλαφυρότατο απόσπασμα από το ημερολόγιο της ανελκύσεως του 1901 με την ευχή φεύγοντας σε λίγο από εδώ να εντυπωθεί βαθειά μέσα στη σκέψη μας η Ελληνική ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ που τόσο απαραίτητη είναι στη σημερινή εποχή.

«Εσπέρας της Πέμπτης, 8 Φεβρουαρίου 1901, ώρα 9

Εφθάσαμεν εν τω λιμένι Ποταμώ Αντικυθήρων περί ώραν 5^{ην} μ.μ.

Εύρομεν εκεί τους φιλοπάτριδας τους τιμίους Συμαίους. Δεν γνωρίζω τι επώνυμον να δώσω εις τον χαρακτήρα των, χαρακτήρα, δια τον οποίον και αυταπάρνησις και αφιλοκέρδεια και αυτοθυσία είναι λέξεις ανεπαρκείς και ωχραί. Εν τη χώρα, όπου η απεμπόλησις των αρχαίων κειμηλίων έχει αναχθή εις επιστήμην και επάγγελμα, είναι ακατάληπτος των αγαθών νησιωτών η φιλοπατρία, οι οποίοι όχι μόνον ολόκληρον αδέσποτον αρχαιολογικόν θησαυρόν κατέδειξαν, αλλά και με μόχθους και κινδύνους, των οποίων την φρίκην τίποτε δεν δύναται να περιγράψη, αποσπούν από βάθους μέχρι 35 οργυιών και προσφέρουν εις το Έθνος. Μόνον τον μικρόν εκείνον χάλκινον κεχηνότα, τον αδέσποτον εν τω βυθώ του πελάγους, όπως οι σπόγγοι, εάν επώλουν εις το εξωτερικόν, θα ήρκει να απαλλαγούν το υπόλοιπον του βίου των, των βασάνων και των κινδύνων του φοβερωτέρου των επαγγελμάτων, εκ των οποίων οι οδόντες του καρχαρίου δεν είναι ο τρομερότερος, απέναντι των αιμορραγιών του εγκεφάλου και νωτιαίου, των κεραυνοβόλων εν τω βυθώ αποπληξιών και της γενικής παραλύσεως. Είναι όλοι φυσιογνωμίαι άδολαι, ειλικρινείς, ανδρικάί, κεραμόχροοι μορφαί, τας οποίας έψησεν η άλμη και ο ήλιος. Παραδίδω τα άσημα των μετριοφρόνων τούτων ηρώων ονόματα εις την δημοσίαν συμπάθειαν. Είθε πάντοτε τόσον έντιμα ονόματα να ηξιούντο της αναγραφής εν τω τύπω».

Σας ευχαριστώ!